

ҮЕҰ атауы	Жоба атауы	Жобаның мақсаттары мен сипаттамасы	
Атырау облысы			
1. Орталық Азияның Еуразия Қоры	"Жарқыра" әлеуметтік кәсіпкерлікті дамыту бағдарламасы	<p>Міндеті: Атырау қаласы мен облыс жұртшылығының әлеуметтік, экономикалық және экологиялық проблемаларына тұрақты кәсіпкерлік шешімдерді қамтамасыз етуге бағытталған инновациялық әлеуметтік бастамаларды қолдау.</p> <p>Мақсат 1: Халықты әлеуметтік кәсіпкерлік туралы ақпараттандыру науқаны арқылы әлеуметтік-экономикалық проблемалардың инновациялық шешімдерін іздеуге мүмкіндік беру.</p> <p>2-мақсат: қоғамның әлеуметтік мәселелерін шешуге бағытталған жаңа бастамаларды іске асыруда ісін жаңа бастаған әлеуметтік кәсіпкерлерге білім беру, қаржылық және консультациялық қолдау көрсету.</p>	<p>2020 жылғы "Жарқыра" байқауының нәтижелері.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Әлеуметтік кәсіпкерлік туралы кіріспе семинарлар облыстың барлық 7 ауданында өткізілді және облыстың 561 тұрғынын қамтыды. – Байқауға 112 өтініш келіп түсті, олардың көпшілігі Атырау қаласы мен Жылыой ауданынан (68). – Заңды нысан бойынша конкурсқа қатысушылар төмендегішесараланды: жеке тұлғалар - 48, заңды тұлғалар және бизнес (ЖК және ЖШС) - 46, ҮЕҰ – 18. – Облыстың 13784 тұрғыны конкурс туралы әлеуметтік желілерден білді. – 5 адамнан тұратын сарапшылар комитетінің дауыс беру қорытындысы бойынша одан әрі оқыту үшін 30 жартылай финалист таңдалды, олар төрт бағыт бойынша бизнес дағдыларын оқыды: маркетинг, қаржы, стратегиялық жоспарлау және көпшілік алдында сөйлеу. – Атырау қаласынан 6 және Махамбет ауданынан 1 қатысушы 17 860 000 теңге көлемінде 5 қарыз және 2 грант алды, оның 11 860 000 теңгесі – қайтарылған қарыз – Жобалардың салалары: халықтық қолөнер, медицина, церебралды сал ауруы бар балаларға арналған бау-бақша қызметіжәне спорт, бұрын сотталғандарды оңалту және жұмысқа орналастыру, балаларды дамыту. – 2020 жылы 6 әлеуметтік кәсіпкер оқудан өтіп, тәжірибе алмасты. Олар Алматы, Нұрсұлтан және Мәскеу, Түмен қалаларында қашықтықтан тағылымдамадан өтті. Тағылымдама нәтижесінде әлеуметтік кәсіпкерлержаңа серіктестік қарым-қатынас иелерін, қамтушылар тауып, , жабдықтар сатып алып, жұмыстың жаңа әдістерін үйренді. – Әсия Мұхсинованың "Қазақ өызының Академиясы к" жобасы тағылымдамадан өту процесін франшиза алуға ауыстырды. Осылайша, жоба аясында алғаш рет жергілікті әлеуметтік бизнес франшиза алды. <p><i>Бағдарлама бойынша жалпы ақпарат</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – 38 ұйымның 8-і жұмысын тоқтатты, ал 5 әлеуметтік кәсіпкер карантинге байланысты несие төлеуді тоқтатты. – Белсенді әлеуметтік кәсіпкерлер орташа есеппен айналымның 48 пайызға өскенін хабарлады. – Бес әлеуметтік кәсіпкер өз жобалары үшін қосымша қаржы тартты. – Қолдаудағы әлеуметтік кәсіпорындарға тұрақты немесе уақытша негіздегі жұмысқа 32 адам орналастырылды. – 2020 жылдың қорытындысы бойынша тұрғындар үшін 3 жаңа сервис ашылды. – Облыс халқының жалпы қамтылуы 525 адамды құрады, оның ішінде 83-і халықтың әлеуметтік қорғалмаған топтарынан. – Орталық Азия Еуразия Қорының өкілдері Ринад Темірбеков пен Айгүл Тағатова "Әлеуметтік кәсіпкерлік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасын әзірлеу бойынша Қазақстан Республикасы Сенаты жанындағы сарапшылар тобының жұмысына қатысты. ОАЕҚ "Жарқыра" бағдарламасының практикалық тәжірибесіне негізделген өз ұсыныстарынберді. <p><i>Туындаған қиындықтар және алынған сабақтар</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ОАЕҚ карантин кезінде ӘК проблемаларына талдау жасады және оның негізінде бизнес диагностикасын және СММ көмекті ұйымдастырды. – Карантин кезінде медициналық ӘК жұмысын тоқтатпады және мемлекеттік тапсырыс алды, нәтижесінде өз айналымдарын арттырды. – Көптеген әлеуметтік кәсіпкерлер балалар мен жергілікті тұрғындарға қызмет көрсететіндіктен, шектеулерге байланысты карантин кезінде толық жұмыс істей алмады. – Карантинге байланысты қарым-қатынастың жетіспеушілігі қатты сезілді, 2020 жылы жеңімпаз әлеуметтік кәсіпкерлер «Жарқыра» қауымдастығына жеткілікті түрде ене алмады.Карантинге байланысты көптеген ӘК Ресейде өтетін тағылымдаманы Қазақстанға ауыстыруға мәжбүр болды.
2. Орталық Азияның Еуразия Қоры	Қоғамдық кеңістіктер	Атырау облысының Жылыой ауданында өмір сүру сапасын жақсарту үшін жергілікті қоғамдастықтардың әлеуетін арттыру.	Есепті кезеңдегі негізгі нәтижелер мен жетістіктер:

		<p>Жобаның міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өз күштерімен өмір сүру сапасын жақсарту жөніндегі жобаларға қатысу үшін жергілікті халықтың санасын арттыру; - жергілікті инфрақұрылым мәселелерін шешуде жергілікті қоғамдастықтарға қаржылық және институционалдық қолдауды қамтамасыз ету. 	<ul style="list-style-type: none"> - Жобаның 171 қатысушысы 14 шағын жобаны жүзеге асырды, олардың бенефициарлары Жылыой ауданының 5 кентінің 5500-ден астам тұрғыны болды. - Жергілікті белсенділердің өз қауымдастықтарындағы мәселелерді шешуге деген жауапкершілігін сезінуі артты; - Барлық 14 шағын жоба өз мақсаттарына жетіп, іс-шараларды уақытында аяқтады; - Өз қауымдастықтарындағы проблемаларды өз бетінше шешу үшін жергілікті халықты бастамашыл топтарға біріктіру жақсарды; - Жергілікті билік әлеуметтік жобалар идеясын қолдап, оларды жүзеге асыру барысында қажетті көмек көрсетті; - Жоба алаңдарында бастамашыл топтар мен жергілікті билік органдары арасында тығыз ынтымақтастық пен өзара түсіністік орнады, бұл жобалардың одан әрі қызметі үшін пайдалы болады. <p>Жоба статистикасы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жыл басында Жылыой ауданының жергілікті белсенділерімен, еріктілерімен, әкімдерімен және басқа да жергілікті уәкілетті органдарымен 7 кездесу ұйымдастырылды. Кездесуге қатысқандар саны 198. - 18 онлайн семинар мен тренингтер өткізілді, қатысқандар саны-76. - Қатысушылар үшін 99 онлайн кеңес өткізілді. <p>Жеңімпаз шағын жобалар: барлығы жалпы сомасы 29 934 796,82 теңгені құрайтын 14 жоба.</p> <p>Ақкиізтоғай</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Бақытты балалық шақ" балалар ойын алаңы. Жобаның мақсаты: Ақкиізтоғай ауылындағы "Ақбөбек" бөбекжай-балабақшасы аумағындағы балалар ойын алаңын 2020 жылдың желтоқсанына дейін жөндеу және қайта жаңарту. 2. "Ұлт болашағы - рухани ұрпақ". Жобаның мақсаты: Ақкиізтоғай ауылында жастар мен жасөспірімдерді адамгершілікке тәрбиелеу, ауылдың әлеуметтік мәселелерін шешу 3. Ақкиізтоғай ауылында "барлық ауыл салауатты өмір салты үшін" спорт алаңын салу. Жобаның мақсаты: балалар мен жасөспірімдердің, жастардың, жалпы ауыл тұрғындарының дене шынықтырумен айналысуына ықпал ете отырып, салауатты өмір салтын насихаттау. <p>Жаңа Қаратон</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. "Жан жылуы" таланттар шеберханасы. Жобаның мақсаты: Жаңа Қаратон ауылындағы №23 жалпы білім беретін орта мектеп базасында инклюзивті және мүмкіндігі шектеулі балалардың уақытын тиімді пайдалану, баланың өзін-өзі тануын, денсаулығын нығайту, ойлау қабілетін, ұсақ моторикасын дамыту, сондай-ақ шығармашылықты дамыту үшін шығармашылық орталық құру. 5. "Денсаулық" футбол алаңын жөндеу және қалпына келтіру. Жобаның мақсаты: Жаңа Қаратон ауылының Боран Ержанов көшесінде орналасқан футбол алаңын 2020 жылдың 1 тамызынан бастап қалпына келтіру, алаңды ашу, жастарды бос уақытын тиімді пайдалануға және салауатты өмір салтын ұстануға ынталандыру. <p>Қосшағыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. "Мейірімділік сәулелері" балалар ойын алаңы. Жобаның мақсаты: Қосшағыл ауылындағы "Мейірім" балабақшасының ауласында орналасқан ойын алаңдарын заманауи үлгідегі экологиялық стандарттарға сай ойын жабдықтарымен жабдықтау. 7. "Бешім ата саябағы". Жобаның мақсаты: Ауыл тұрғындарына мерекелік кештер, концерттер мен түрлі мәдени іс-шаралар ұйымдастыру үшін заманауи демалыс орнын ұсыну. <p>Майкөмген</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Балабақша аумағын абаттандыру. Жобаның мақсаты: Жылдың жылы мезгілінде балабақша учаскелесіне ауаға шыққан кезде балалардың танымдық, шығармашылық, қозғалыс белсенділігі және сауықтыру жұмыстары үшін аумақты абаттандыру арқылы балаларға экологиялық және адамгершілік тәрбие беру үшін қолайлы жағдайлар жасау. 9. "Спорт жанкүйерлері". Жобаның мақсаты: Жылыой ауданы №5 спорт мектебінің үлкен футбол алаңында көрермендерге арналған орындықтар мен қоқыс салатын жәшіктер орнату. 10. "Тамақ - өмірдің негізі". Мектеп асханасының жобасы. Жобаның мақсаты: №17 жалпы орта білім беретін мектептің асханасының материалдық-техникалық базасын нығайту: ас блогын жөндеу және ережелер мен нормативтік талаптарға сәйкес технологиялық
--	--	--	---

			<p>жабдықтарды (жаңа ас үй тұрмыстық техникасын) сатып алу; мектеп асханасының кеңістігін көркемдеу.</p> <p>Тұрғызба</p> <p>11. "Жүректен-жүрекке". Жобаның мақсаты: 2020 жылдың қарашасына дейін Тұрғызба ауылында мүмкіндігі шектеулі және аз қамтылған отбасы балаларының дағдыларын дамыту үшін арнайы жабдықтармен жабдықталған кабинет ашу.</p> <p>12. "Арман саябағы". Жобаның мақсаты: Тұрғызба ауылының тұрғындары үшін жайлы демалыс орындарын құру, 2020 жылдың желтоқсанына дейін алаңы 800 шаршы метр саябақ аумағын абаттандыру.</p> <p>13. "Біздің гүлденген балабақша". Жобаның мақсаты: Тұрғызба ауылындағы "Балауса" балабақшасының аумағын абаттандыру, мектеп жасына дейінгі балаларды экологиялық және адамгершілік-патриоттық тәрбиелеуді жүзеге асыру үшін қолайлы аймақ құру.</p> <p>14. "Ашық спорт алаңы". Жобаның мақсаты: Тұрғызба жастарына салауатты өмір салтын ұстануға қолайлы жағдай жасау.</p> <p>*** Шоқпартоғай ауылынан дәлелді себептермен бірде-бір өтініш түскен жоқ: бастапқыда тамаша идеялары бар 3 бастамашыл топ болды, бірақ науқастығына, басқа да себептерге байланысты қатысушылар оқуды толық аяқтағанына қарамастан, өз өтініштерін соңына дейін бере алмады.</p> <p>Проблемалық мәселелер және алынған сабақтар</p> <p>Жалпы, жыл жобасы COVID-19 пандемиясымен байланысты бірқатар проблемаларға тап болды. Карантинге байланысты жобалық тренингтер онлайн режимге ауыстырылды. Онлайн-тренингтерге қатысушылар жаңа білім алып, болашақ шағын жобалар үшін өз идеяларымен бөлісті, нәтижесінде шағын жобалар байқауына 15 ұсыныс түсті. Барлық 14 грант иегері ағымдағы жағдайға бейімделіп, жергілікті қызметтер мен тауарларды жеткізушілерді іздеді, сондай-ақ қатысушылар жобалық іс-шараларды өткізу үшін шағын топтарға бөлінді.</p> <p>Аталған іс-әрекеттердің нәтижесінде барлық шағын жобалар өз жобаларын белгіленген мерзімде жергілікті билік органдарымен тығыз серіктестікте елеулі нәтижелермен аяқтады. Болашақ жобаларда жергілікті билік органдарын жобалық іс-әрекеттерге тарту және әлеуметтік жобалардың маңыздылығын түсіндіру және жергілікті билік органдары тарапынан жергілікті қоғамдастық мүшелеріне, жобалардың қатысушылары мен белсенділеріне, бастамашыл топтарға, жастарға, еріктілерге және басқаларға қолдау көрсету мен көтермелеудің маңыздылығын түсіндіру мақсатында қосымша кездесулер өткізу жоспарлануда.</p>
3. "Мүгедек әлемі" мүгедектер қоғамдық бірлестігі	Мүмкіндігі шектеулі адамдарға арналған "ДОС "алғашқы тренингтік орталығын құру арқылы "ҚОЛТАҢБА" шеберханасы" жобасын күшейту	Мүмкіндігі шектеулі адамдардың тұлғалық/тұлғааралық әлеуетін дамытуға бағытталған оқыту тренингтерінің модульдерін қоса отырып, мүмкіндігі шектеулі адамдарды кәсіптік бағдарлауға бағытталған "ҚОЛТАҢБА" шеберханасы" жобасын күшейту (МША). Жобаның міндеттері: – Атырау қаласында мүмкіндігі шектеулі адамдарға арналған алғашқы "ДОС" тренинг орталығын құру; – мүмкіндігі шектеулі адамдарды оқытуға/кәсіптік бағдарлауға бағытталған жоба бойынша негізгі қызметті жалғастыру.	<p>Атырау қаласында мүмкіндігі шектеулі адамдарға арналған алғашқы "ДОС" тренинг орталығын құру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ұйым әкімдіктен сенімгерлік басқаруға Алмагүл шағын ауданы, 28 үй мекенжайы бойынша тұрғын үйдің астыңғы қабатынан . жалпы ауданы 806,8 ш. м. Орын алды. – Орталық мүмкіндігі шектеулі адамдармен жұмыс істейтін болады: қалада және облыстың аудандарында тұратын мүгедек адамдардың білім алуына, тыныс-тіршілігін қамтамасыз ететін еңбек дағдыларын меңгерулеріне ықпал ететін болады. – Ішкі құрылыс жұмыстары жүргізілді – орын бенефициарларды одан әрі оқытуға және мүмкіндігі шектеулі адамдардың жеке қасиеттерін дамыту үшін тренингтер мен тақырыптық шеберлік-сыныптарын өткізуге дайын. – Атырау қаласының бизнес қоғамдастығы арқылы орынды жөндеу және құрылыс жұмыстарын жүргізу үшін қосымша демеушілік қаражат тартылды. – Орталықтың ашылуы жаңа 2021 жылмен тұспа-тұс келді. <p>Жобаның бенефициарларын тігіншілікке оқыту, кәдесыйлар дайындау бойынша жұмыстар жүргізілді.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Оқуға Атырау қаласы мен аудандарынан 15-тен астам мүгедек тартылды. – Кейін аудандардың оқытылған бенефициарларының бір бөлігі елді мекендердің әкімдіктері ұйымдастырған бетперде тігу жөніндегі әлеуметтік топтарға жұмылдырылды. – Нәтижесі: бенефициарлардың әлеуметтік-экономикалық пайдасы артты, өйткені әкімдіктер медициналық бетперде тігу бойынша ұйымдастырылған тігіншілер тобына қатысушылардың еңбегіне ақы төледі <p>COVID -19-ға байланысты жоспарланған 4 шеберлік-сыныптарын өткізу мүмкін болмағандықтан, жоба кестесінен жойылды/ түзетулер жасалды</p>
4. "Ынтымақ Атырау" ҰЕҰ	Ынтымақ	Әлеуметтік, білім беру және қайырымдылық жобаларын іске асыра отырып, тұрақты экономикалық даму үшін жергілікті қоғамдастықтың әлеуметтік капиталын арттыру; ТШО еріктілерін тарту арқылы Атырау облысының балалар үйлерінде, жоғары және орта оқу орындарында білім алудың	<p>Ынтымақ бағдарламасы "Теңізшевройл" ЖШС қызметкерлерінің, отбасы мүшелерінің және жергілікті еріктілердің қатысуымен волонтерлік қызмет пен қаражат жинау бастамаларын ұйымдастырды.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 304 волонтер және 1199 бенефициар

		<p>қолжетімділігі мен сапасын арттыру; ТШО қызметкерлерін ынталандыру, ТШО беделін арттыруға үлес қосу және жергілікті қоғамдастықтың әлеуетін арттыру</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Қайырымдылық жобалары: 2020 жылы аз қамтылған отбасылар мен мүмкіндігі шектеулі адамдарды қолдауға жиналған жалпы қайырымдылық сомасы 31 603 786 теңгені құрады. - Атырау және Құлсары қалалары оқушылары мен студенттеріне арналған білім беру жобалары: <ul style="list-style-type: none"> o 12 еріктісі бар 119 ағылшын клубы; o 27 еріктінің қатысуымен 23 қонақ дәрісі. - Атыраудағы әлеуметтік жобалар: <ul style="list-style-type: none"> o 2 қарттар мен мүгедектер үйіне бару; o кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталығы балалары үшін қашықтықтан өткізілетін 10 іс-шара ; o Жастар үйі тұрғындарымен 16 онлайн және офлайн кездесу; o "Шаңырақ" отбасы үлгісіндегі балалар кентінің балаларымен 30 онлайн және офлайн кездесу. - Құлсарыдағы әлеуметтік жобалар: <ul style="list-style-type: none"> o 8 қолөнер клубы; o Бейімдеу орталығына 8 сапар; o 20 әйелдің қатысуымен кондитерлік іс бойынша шеберлік сыныбы. - Экологиялық жобалар <ul style="list-style-type: none"> o Атырауда жалпы ауданы 1 га жерге ағаш отырғызу o Эко-пикник, сенбілік - ТШО-ның 2020 жылдың мамыр айындағы азық-түлік себеттерін жинау бастамасын қолдау: Атырауда (960) және Жылыой ауданында (144) азық-түлік себеттерін тарату. - ТШО-ның Атырау қаласы мен Жылыой ауданының мамандандырылған мекемелерінен шыққан балалары үшін жаңа жылдық сыйлықтарды тарату бастамасын қолдау - 490 бала. <p>2020 жылғы «Ынтымақ» марапаттары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Ынтымақ" қауымдастығын дамыту бағдарламасы Атырау облысының әкімі Махамбет Досмұхамбетовтың "Үздік еріктілер тобы -2020" номинациясында атап өтілді. - Атырау облысы Төтенше жағдайлар департаменті "Ынтымақ" бағдарламасын халықаралық еріктілер күніне арналған Алғыс хатпен марапаттады. - Жылыой ауданы ішкі саясат басқармасының бастығы Г. Айшуақова "Ынтымақ" қоғамдастығына көрсеткен көмегі мен қолдауы және нәтижелілігі үшін Алғыс хат табыс етті. <p>Туындаған қиындықтар Бағдарлама Covid-19 пандемиясына байланысты еріктілерді тарта отырып атқарылатын қоршаған ортаны қорғау жобаларын жүзеге асыра алмады</p>
<p>5. Қазақстан отбасылық дәрігерлер қауымдастығы (ҚОДҚ)</p>	<p>Атырау облысында көшбасшы ретінде Жылыой ауданының денсаулық сақтау саласын инновациялық, сараланған және пациентке бағдарланған тәжірибе құру арқылы дамыту.</p>	<p>Жобаның міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - алғашқы медициналық-санитариялық көмек көрсету қызметін жақсарту үшін әлеует құру; - медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру; - халық арасында салауатты өмір салтын насихаттау және аурулардың алдын алу. 	<ul style="list-style-type: none"> - Алғашқы медициналық қызмет көрсетуді жетілдіру үшін әлеует құрылды: <ul style="list-style-type: none"> o 2020 жылы Құлсары қаласының орталық емханасы алғашқы медициналық-санитарлық көмекке қолжетімділікті жақсарту және жұмыс жағдайын жақсарту үшін қосымша үй-жай жалдады. ҚОДҚ ғимаратты кондиционерлермен, жазу үстелдерімен, орындықтармен, айналармен, тақтайлармен, шкафтармен, сәбилерге арналған үстелдермен, күту аймағына арналған орындықтармен, дивандармен, ас үй үстелімен, тоңазытқышпен, микротолқынды пешпен, шәйнекпен жабдықтады. Барлық дәрігерлер / медбикелер мен қоғамдық орындарға қосымша 90 л антисептикалық дезинфекциялық құралдар жеткізілді. o Жылыой ауданында 268 дәрігер / фельдшер / медбике төмендегідей құралдармен қамтамасыз етілді: 60 пульсоксиметр; 5000 ЖҚҚ; 20 000 хирургиялық бетперде; 1000 FFP3 респираторы; 200 қорғаныс қалқаны; 2000 бір рет қолданылатын жайма; 5000 қалпақ; 4000 нитрилді қолғап; 280л дезинфекциялық құрал; 4000 шпатель. - Денсаулық сақтау қызметкерлерінің құзыреттері арттырылды <ul style="list-style-type: none"> o 30 күн ішінде 7 пилоттық команда (37 қызметкер) және 25 500 адамға қызмет көрсететін 4 отбасылық медицина тұрғындары үшін клиникалық практика коучингі өткізілді. o Ақтөбе медицина университетінің 4 резиденті үшін отбасылық медицина резидентурасының бағдарламасы әзірленді және Құлсары емханасында күнделікті клиникалық оқыту жүргізілді. o Covid-19 терапиясында антикоагулянттарды қолдану бойынша 42 дәрігер үшін 10 күндік курс ұйымдастырылды. - Тұрғындар, қамтушылар мен қоғамдастықтар арасында денсаулықты жақсарту және аурулардың алдын алу:

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Жылыой ауданының пациенттері үшін бронх демікпесі мектебі - ингаляция техникасы бойынша 5 пациентті оқытуға арналған күндізгі тренинг ○ ҚОДҚ Құлсары қаласыемханасының қызметкерлерімен және тұрғындармен бірлесіп, 3 тексеру ұйымдастырып, 172 тұрғынның артериялық гипертензия мен қандағы глюкоза, холестерин, триглицеридтер деңгейіне скрининг жүргізді. ○ Құлсары қаласындағы емханада артериялық гипертензия, қант диабеті, бронх демікпесі, ӨСОА, ЖҚА, пневмония, семіздік, жүктілік кезіндегі гипертония және т. б. бар 70 асқынған науқасқа тікелей кеңес берілді. ○ 288 күн ішінде 5800-ден астам науқасқа онлайн режимінде кеңес берілді; ○ Covid- 19 кезінде күшейе түскен мазасыздық, дүрбелең шабуылдары, күйзеліс, суицидтік ойлар және т. б. бар 40-тан астам пациентке психотерапевт тарапынан 186 кеңес ұйымдастырылды; ○ Instagram, Facebook және Telegram арқылы күнделікті онлайн-аудиториямен (60 мыңнан астам жазылушы бар Facebook, Instagram және Telegram-да жалпы саны ~ 11 миллион адамнан астам адамды қамтыды) 300-ден астам хабарлама (2019 жылмен салыстырғанда екі есе көп) және Zertte балалар аккаунтында 250 хабарлама жасап, дәрігерлермен тікелей сұхбат және сұрақ-жауап сессиялары ұйымдастырылды; ○ Онлайн БАҚ пен жергілікті және ұлттық теледидар үшін 22 сұхбат берілді; ○ Диарея, қызба, жөтел, құлақтың зақымдануы және т. б. балалар аурулары туралы қазақ және орыс тілдерінде 42 бейнежазба дайындалды; ○ Көпшілікке, медицина қызметкерлеріне және бұқаралық ақпарат құралдары үшін Covid-19 туралы жиі қойылатын сұрақтар тізіміне жауаптар әзірленді; <p>- 2020 жылы тікелей бенефициарлардың жалпы саны - 6316 адам, жанама бенефициарлардың саны - 75 000 адам.</p>
<p>6. "Адамдар-Адамдарға" Денсаулық Сақтау Қоры, Инк.</p> <p>Үміт Жобасы</p>	<p>Атырау қаласы мен Атырау облысы Жылыой ауданында балалар мен жасөспірімдер арасында туберкулездің (ТБ) алдын алу бойынша іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>Атырау қаласы мен Жылыой ауданында балалар мен жасөспірімдер арасында туберкулездің (ТБ) алдын алу бойынша шараларды күшейту. Негізгі міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ведомствоаралық ынтымақтастықты жақсарту арқылы жобаға кең ауқымды саяси және ұйымдастырушылық қолдау көрсету; - ТБ профилактикасында балалар мен жасөспірімдерді жан-жақты қамтуды қамтамасыз ету үшін денсаулық сақтау, мектепке дейінгі білім беру және білім беру жүйелері шеңберінде кадрлық әлеуетті қамтамасыз ету. - халық арасында – әсіресе, вакцинациялауды қоса алғанда, ТБ профилактикасы бойынша мінез-құлықты көтермелеу үшін отбасылар арасында ТБ туралы хабардарлықты арттыру 	<p>2020 жылы жүргізілген жұмыс нәтижесінде мынадай практикалық нәтижелерге қол жеткізілді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Адамдардың үш типі үшін жаңа ақпараттық материалдар дайындалды: бірінші, ТБ, М/АДК ТБ және ТБ / АИТВ науқастарымен байланыста болған адамдар үшін; екінші жүкті әйелдер мен жас ата-аналар үшін БЦЖ вакцинациясы туралы; үшінші, білім беру және медициналық ұйымдардың (емханалар, перзентханалар, туберкулезге қарсы диспансер) қызметкерлерін қашықтықтан оқыту үшін; - өткізілген семинарлар - 56 сағат; - 324 медициналық және медициналық емес қызметкерлер оқудан өтті. Денсаулық сақтауға қатысы жоқ адамдар мен тиісінше медицина қызметкерлері арасында білім деңгейі 57% - дан 92% - ға дейін және 42% - дан 92% - ға дейін ұлғайды. - Атырау қаласындағы 39 мектептің 59 медбикесінің туберкулездің алдын алу шаралары туралы білім деңгейін бағалау үшін, тиісті құжаттаманы толтырта отырып, жасырын туберкулез инфекциясын (бұдан әрі - ТТБИ) диагностикалау бойынша сауалнама жүргізілді. Сауалнамаға қатысушылардың жалпы білім деңгейі 83% құрады. Туберкулез бойынша білім сапасын одан әрі арттыру үшін мектептердің медбикелері арасында оқыту семинарларын өткізуді одан әрі жалғастыру қажет. Сонымен қатар, мектеп медбикелері үшін оқу және жұмыс орнында пайдалану үшін ақпараттық материалдар дайындалды. - Ақпараттық сессиялармен 14 079 студент, жүкті әйелдер және байланыста болған тұлғалар қамтылды; - Ақпараттық материалдардың 21 700-ден астамы Атырау және Жылыой аудандарының емханалары мен мешіттеріне тапсырылды және мақсатты топтар арасында таратылды; - Алғаш рет туберкулезге қарсы күрес ұлттық бағдарламасы (ҒТБ) шеңберінде балалар мен жасөспірімдер арасында туберкулезге және ҚДТ-ТБ қарсы күрес шараларының тиімділігін зерделеу бойынша жедел зерттеу жобасы жүргізілді. Жедел зерттеудің нәтижелері мен ұсыныстары тек Атырау облысында ғана емес, сондай-ақ балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту мақсатында барлық ұлттық туберкулезге қарсы қызметте де пайдаланылатын болады деп жоспарланды; - Әлеуметтік желілер мен БАҚ-та 90 мақала жарияланды. <p>Атырау облыстық туберкулезге қарсы күрес диспансерінің деректері бойынша мынадай жанама нәтижелер бар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Атырауда тағы 1062 бала БЦЖ екпесімен қамтылды, перзентханадан екпесіз шыққандар да болды, оның 146-сы ата-анасының бас тартуына байланысты; - Жылыой ауданында БЦЖ екпесімен БЦЖ екпесіз перзентханадан шығарылған тағы 105 баланы қамту мүмкін болды, оның ішінде 3-еуі ата-анасының бас тартуы себебінен.

			<p>- Атырауда 18 жасқа дейінгі балалар арасында туберкулезбен сырқаттанушылық 2019 жылғы 33 жағдайдан 2020 жылы 19 жағдайға дейін абсолюттік санмен төмендеді немесе 2019 жылмен салыстырғанда 43% - ға төмендеді;</p> <p>- Жылыой ауданында 18 жасқа дейінгі балалар арасында туберкулезбен сырқаттанушылықтың төмендеуі 2019 жылғы 7 жағдайдан 2020 жылы 6 жағдайға дейін абсолютті цифрлармен немесе 2019 жылмен салыстырғанда 15% - ға төмендеді;</p> <p>Туындаған қиындықтар COVID-19 пандемиясына және карантинді енгізуге байланысты жобаны іске асырудағы мынадай қиындықтарды атап өткен жөн: (1) жоба персоналы арасында COVID -19 мен пациенттерін жұқтыру жағдайлары; (2) білім беру мекемелеріне балалар мен жас өспірімдердің бармауы; (3) оқу орындарының, емханалардың және перзентханалардың персоналына қолжетімділіктің болмауы себебінен жоспарланған семинарларды кейінге қалдыруға тура әкелді; (4) жоба қызметіне қатысатын Атырау облысының басқармалары мен құрылымдарының басшылары коронавируспен күрес жұмыстарынан қолы босамады; (5) инструкторларды дайындау карантиннің кесірінен жүзеге аспады, өйткені онлайн оқыту мұндайда тиімсіз.</p>
7. Қазақстанның тәуелсіз ұрпағы	Атыраудың болашақ кәсіпқойлары	<p>Психологиялық-ата-аналық құзыреттілікті арттыру және қоғамның болашақ мамандарының әлеуетін дамыту.</p> <p>Жобаның міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> психологтардың және педагогтардың оқушылардың тұлғалық құрылымын зерттеуі, олардың тұлғалық әлеуетін, өмірде қажетті дағдыларын дамыту; балаларда өзін және психо-эмоционалды жағдайын түсіну және негізгі мақсаттарын шешу дағдыларын қалыптастыру; ата-аналардың балаларға арналған өмірлік стратегияларды әзірлеу дағдыларын қалыптастыру және қоғам үшін болашақ кәсіпқойды тәрбиелеу. <p>Жұмыс орны: Атырау қаласындағы 5 мектеп және Жылыой ауданындағы 5 мектеп, олар конкурстық негізде таңдалады. Қатысушылар: 10 жастан 18 жасқа дейінгі балалар; ата-аналар; педагогтар мен психологтар</p>	<p>Бенефициарлардың жалпы саны-1744</p> <p>Бағыттар бойынша қорытындылар <i>Психологтар:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Менеджмент СМЖ бойынша бастапқы курсты оқыдық, өз жұмысы туралы жарияланымдар жасауды үйрендік. Икемді дағдылар (коммуникация және бейімделу дағдылары) бойынша Skillfolio блогының модульдері бойынша жұмыс Атырау және Құлсары қалаларында психологтардың екі тобында өтті, барлығы 17 адам. Арт-терапиямен танысудың 1-кезеңінде олар "фракталдық сурет" әдісімен жұмыс істейді, өздері, содан кейін қалаған мұғалімдер тобымен жұмыс істейді. Интернетке қол жетімді балалар тобы да осы жұмысқа қосылды. Оқушылардың жұмыстарын жинап, Атырау облысының табиғаты туралы фотобайқауға ұсынды. Біз жобада қолданатын жұмыс дәптерлері мен әдістемелерді пайдалана отырып, мектеп түлектеріне мамандық таңдау бойынша түсіндіру кеңестерін өткіздік. Портфолиосын психологиялық әдістемелермен толықтырып, мектептер арасындағы күзгі конкурсқа дайындаудамыз. <p><i>Оқушылар:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> 9 және 11 сынып оқушылары кәсіби таңдау бойынша кеңес алды. Орта сынып оқушылары арт-терапиялық әдістерге қатысты. Балалар Атырау облысының табиғаты туралы фотоконкурсқа қатысты. Шығармашылық топ Үздік көркем образ байқауына қатысты. <p><i>Ата-аналар:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ата-аналармен, ерекше қажеттіліктері бар балалармен белсенді жұмыс жүргізілді. Ата-аналар тобы үшін әлеуметтік сауалнама жүргізілді, оның шеңберінде олардың болашақта көмектесу жолдары мен мүмкіндіктерін табу үшін ата-аналар мен балалардың өздерінің психологиялық-педагогикалық қызметтерге қажеттілігі анықталды. Олар материалдарды апробациялаумен және оқытумен сөйлеу терапиясының әдіснамалық құралдары мен әдістерін зерттеді. <p>Туындаған қиындықтар</p> <ul style="list-style-type: none"> Жоба жаттықтырушыларында байланыс проблемаларына, психологтардың уақыт кестесінің сай келмеуіне байланысты оқушыларға қол жетпеді, бірақ біраз уақыттан кейін ата-аналармен байланыс жолын тауып, оларға қызметінің мәнін түсіндіріп, қатысушыларымен толық жұмыс істей алдық. Құлсарыға барып, жаңа мектептермен және жаңа психологтармен жұмыс істей алмадық, сондықтан жобаға қатысатын бұрынғы кадрларға сүйенуге тура келді. Мектептерге балалармен, ата-аналармен жеке кездесулерде тренингтер мен жиналыстарға қатыса алмау. Жазғы және мектеп жанындағы лагерьлерде жұмыс істеу мүлдем мүмкін емес, сондықтан үйірме жұмыстары толығымен тоқтатылды. Балалармен жұмыс тәсілдерін тез өзгертуге тура келді, олардың мүмкіндіктеріне қойылатын талаптар, соның ішінде техникалық талаптар да өзгерді.
8. "Қоғамдық қоры БолашақК»	Медициналық оңалту қызметтерін көрсету әлеуетін, олардың	2020 жылдың ағымында қазіргі заманғы оңалту іс-шараларына /бағдарламаларына 220 маман мен науқастардың 132 ата-анасын немесе туыстарын оқыту арқылы Атырау облысының тұрғындары үшін	Жобаның нәтижелері:

	қолжетімділігі мен сапасын арттыру	<p>медициналық оңалту қызметтерін көрсету әлеуетін арттыру, олардың қолжетімділігі мен сапасын жақсарту.</p> <p>Жобаның міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - медициналық оңалту (кинезиотерапия, емдік дене шынықтыру, массаж, кинестетикс), педагогикалық және әлеуметтік түзету (Дефектология, эрготерапия, логопедия, психология) бойынша кадрларды даярлау және қайта даярлау үшін "Болашақ" қоғамдық қоры базасында білім беру орталығын ашу); - Атырау мемлекеттік университетінің дефектология және дене шынықтыру факультеттерінің бітіруші түлектері мен Атырау медициналық колледжінің түлектері үшін медициналық оңалту - кинезиотерапия, емдік дене шынықтыру, массаж, кинестетикс, мануалды терапия бойынша кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау курстарын және шеберлік сыныптары мен семинар - тренингтерді өткізу; - педагогикалық және психологиялық түзету - дефектологтар, эрготерапевтер, логопедтер, психологтар бойынша кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау курстарын өткізу; - ерекше қажеттіліктері бар балалардың ата-аналары мен туыстарын практикалық дағдыларға баулу. 	<ul style="list-style-type: none"> • "Болашақ" ҚҚ-ның медициналық оңалту қызметтерін көрсетудегі әлеуеті неғұрлым тұрақты деңгейге шықты; • "Болашақ" ҚҚ ұсынатын медициналық оңалту қызметтерінің қолжетімділігі мен сапасы жақсарды; • Физикалық оңалту бойынша оқытудан ("Кинезиотерапия, КИНЕСТЕТИКС элементтері бар ЕДШ, массаж, ЕДШ нұсқаушылары, массажистер үшін) 151 маман; педагогикалық түзету бойынша (дефектологтар, логопедтер, психологтар, эрготерапевтер) - 148 маман дайындалды; • Инсульттан кейін ерекше қажеттіліктері бар балалардың 188 ата-анасы және науқастардың туыстары (жоспар бойынша 132) оңалту және күтім жасау негіздерін —ЕДШ, кинестетикс, массаж элементтерін, онтогенезді, сенсорлық интеграцияны, тұйық кинематикалық тізбекті алмастыру әдістерін үйренді; • Қаланың оңалту саласындағы тәжірибелі мамандары өз біліктіліктерін, білімдері мен дағдыларын арттырды; • Оңалту саласында жұмыс істегісі келетін жас мамандар жақсы білім мен дағдыға ие болды; • Бұрын оңалту, емдеу процесінде оңалтудың маңыздылығы, орны мен рөлі туралы түсініктері болмаған көптеген жас мамандар тиісті білім алып, осы салада одан әрі жұмыс істеу туралы ойланды. • "Болашақ" ҚҚ базасында үздік нәтижелерге қол жеткізу үшін оңалту процесіне белсенді қатысу мақсатында оңалту іс-шараларына науқастардың ата-аналары мен туыстары үшін оқыту мен консультация жалғасуда; • Қаланың оңалту орталықтарындағы әріптестер арасында байланыс пен серіктестік қарым-қатынас орнады. <p>Жобаның қосымша нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оқушылардың өтініші бойынша постковидты науқастарды оңалту қажеттілігіне байланысты, сәуір айынан бастап бағдарламаға "Тыныс алудың биомеханикасы. Пневмониядан кейін науқастарды сауықтыруға арналған тыныс алу жаттығулары" тақырыбында тренингтер енгізіліп, жүргізілді. • "Болашақ" ҚҚ мамандары өздерінің арнайы және жаттықтырушылық дағдыларынан басқа ОНЛАЙН режимінде тренингтер мен практикалық сабақтарды өткізу дағдыларын оқып, ойдағыдаймеңгерді. Олар шешендік шеберлікті игерді, көпшілік алдында сөйлеуді, аудиторияны ұстауды үйренді.
9. «Атырау. Шағын ел.» қоғамдық бірлестігі.»	«Шағын ел " әлеуметтік ауылы	<p>Әлеуметтік ауыл, бұл жылқылар, ешкілер, қойлар мен тауықтар, көкөніс бақшасы, БАҚ, шығармашылық шеберхана және оқу сыныптары бар ауыл шаруашылығы.</p> <p>Жобаның міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қоғамдық бірлестік қызметкерлерін иппотерапия сеанстарын өткізу үшін жабдықтар мен аммуницияларды іріктеу дағдыларына, берейтор, ат өсіруші, нұсқаушы ретінде емдеу сеанстарын жүргізудің толық циклына оқыту; - иппотерапия үшін арнайы дайындалған жылқыларды сатып алу; - бенефициарлар үшін иппотерапия сеанстарын өткізу. 	<p>Жобаның нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жоба мемлекеттік үлгідегі, сондай-ақ халықаралық деңгейдегі иппотерапия және ЕЕЖ (емдік-атқа міну) жөніндегі нұсқаушы ретінде жұмысқа рұқсаты бар жоғары білікті кадрлармен қамтылған; • қызметкерлер(7 қызметкер) оқыту семинарларының арқасында оңалту саласындағы озық әдістемелер саласындағы білімдерін жетілдірді: <ul style="list-style-type: none"> ○ қызметкерлер профессор, медицина ғылымдарының докторы, Грузия Денсаулық сақтау министрінің қалпына келтіру медицинасы мәселелері жөніндегі кеңесшісі Хатуна Заууровна Саганелидзе ханымның жетекшілігімен иппотерапевт-нұсқаушылар ретінде арнайы оқытудан өтті; ○ орталықтың кадрлық құрамы "иппотерапия әдісі бойынша оңалту негіздері"бағдарламасы бойынша курсты сәтті аяқтады. Дәріскер-Е. А. Черникова, С. Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университетінің кәсіптік даярлау және біліктілікті арттыру ресурстық орталығының оқытушысы; ○ ат спорты бойынша халықаралық дәрежедегі спорт шебері Сергей Назаренконың (Алматы) қатысуымен "жылқыларды емдеу сеансына дайындау, күту" атты айлық оқыту семинары өткізілді. ○ "иппотерапия әдісі бойынша мүмкіндігі шектеулі жандарды оңалту негіздері"тақырыбында семинар – тренинг өткізілді. Тыңдаушыларға "оңалтушы және ЕӘБ бойынша нұсқаушы" біліктілігі берілді» • орталық аптасына 16 баламен жұмыс істеуге арналған заманауи құрал-жабдықтармен, құралдармен жабдықталған: <ul style="list-style-type: none"> ○ иппотерапевт ретінде бұрын дайындалған және пайдаланылған 3 жылқы сатып алынды;

			<ul style="list-style-type: none"> ○ "Беларус" көпфункционалды тракторы шөп шапқышпен, пресс жинағышпен, шөмішпен және т. б. сатып алынды. Өз қажеттіліктері үшін шөп өндірісі - 120 орам шөп; ○ бірегей гидропоника цехы іске қосылды, ол 2 функцияны орындайды: балаларға арналған білім беру және өндіріс (жобаның қажеттіліктері үшін жасыл жем шығару); ○ демалуға арналған жазғы кешендер салынды (арбалар, орындықтар және т. б.); ○ орталықта арнайы топырақпен көмілген атқа міну бойынша емдеу сеанстарын өткізу үшін жартылай жабық манеж жұмыс істейді <p>Туындаған қиындықтар және алынған сабақтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Коронавирус пандемиясы, сондай-ақ карантиндік шаралар өткен жылы ерекше қажеттіліктері бар балаларды қалпына келтіру бойынша толық курстарды өткізуге кедергі келтірді. • Коронавирусты жұқтыру қаупін болдырмау үшін қалпына келтіру сессияларын қабылдау үшін интернат қажет.
<p>10. «Академик З. Қабдолов» атындағы жеке қоры</p>	<p>- Q@Z@QSH@S@IR@!»</p>	<p>Инновациялық технологиялар есебінен қазақ тілін дәріптеу және оқыту бойынша аудиториямен қамтуды одан әрі ұлғайту. Жобаның міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мемлекеттік тілді оқыту бойынша тиімді және сынақтан өткен технологияларды іске асыру; - бенефициарларды Ұлы Ақынның 175 жылдығына орайластырып, өлеңдерін орыс тіліне аудару арқылы Абайдың шығармашылығына тарту; - Қабдоловтың "қазақ халқының салт-дәстүрлері", "Оқу материалдары", "Поэзия және музыка", "қазақ халқының мақал-мәтелдері", "электронды кітаптар", "бейне подкасттар", "деректі фильмдер" айдарларын шығару және жаңа материалдармен толықтыру. Оларды басқа әлеуметтік желілерге орналастыру. 	<p>Жобаның нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жобаның мақсатты тобының ортасында қазақ тілін оқытуға қызығушылықты арттыру. Бұл нәтиже Қор сайтының және Q@Z@QSH@S@IR@!» тобының есептеуіштерінде пайдаланушылар мен бенефициарлар санының өсуінің сандық көрсеткіштері арқылы байқалады! Facebook-те, YouTube қызметіндегі жобаның бейне өніміне шолу мен реакциялардың саны. 2020 жылы-324 160 пайдаланушы (2019 жылмен салыстырғанда - 69 443) - Бірегей электронды кітаптар шығару (http://kabdolov.kz/aza-sha-sayra/literatura-lektronnye-kniqi). Жобаның осы бағыты жобаның мақсаттарына қол жеткізудің инновациялық тәсілі болып табылады. Оның бірегейлігі-2013 жылы Қазақстанда алғаш рет "Q@Z@QSH@S@IR@!» (ПСИ ТШО) бағдарламасы аясында "Айналайын, Атырау" атты алғашқы екі тілді электронды кітап жарық көрді. Жаңалық мынада, кітаптың сол бетінде 2 тілде лексика бойынша бірдей мәтіндер берілген, бұл сөздіктерде сөйлеспей немесе жұмыстың басқа жерлерінде аударманы іздемей-ақ, басқа тілді бір уақытта оқып, үйренуді жеңілдетеді. Кітаптар iPad және Android платформаларымен үйлесімді, бұл оларды электронды оқырмандардың барлық дерлік түрлерін пайдаланушыларға қол жетімді етеді. Бұл кітаптардың авторлары негізінен Қабдолов Қоры мен Алша Қорының мүшелері және басқа да жергілікті авторлар. Бүгінгі таңда бұл кітаптар саны онға жуық, 2020 жылғы жоба осы кітапханаға 4 қосымша жұмыс қосты. <p>Жоба аясында келесі іс-шаралар орындалды:</p> <ul style="list-style-type: none"> • электрондық кітаптарды жазу және аудару, • оларды әрі қарай орнату үшін подкасттарды түсіру, • Қор сайтындағы жобалық жарияланымдар және оларды әлеуметтік желілер арқылы одан әрі ілгерілету <ul style="list-style-type: none"> ○ барлығы 497 жобалық жарияланым жасалды, оның ішінде: А) 113 жарияланым қор сайтында орналастырылды және бір мезгілде жоба өнімі және жоба орындаушылары мен олардың серіктестерінің шығармашылық туындылары болып табылады; б) 278 материал "Q@Z@QSH@S@IR@!» ФБ-тобында өз орнын тапты; в) 106 жарияланым - түрлі сайттарда, порталдарда, топтарда жарияланды. • сонымен қатар, жобаның жаңа айдарлары ашылып, оқу материалдарымен толықтырылды, жобаның бұрыннан бар айдарлары құрамында материалдар жаңартылды. • сайт есептегіші өткен жартыжылдықта әлемнің 38 елінен 3197 келуші жоба пайдаланушылары болғанын тіркеді. <p>Жобаның шығармашылық серіктестері: "Алшы" әдеби-тарихи мәдени Қоры, "ANIMA BOOK" анимациялық студиясы, сонымен қатар жеке шығармашылық тұлғалары: Қазақстанға танымал жазушы және ақын Райхан Алдабергенова; Қазақстан мен Әзірбайжанға танымал режиссер және сценарист Аждар Гаджиев; Әзірбайжаннан келген талантты суретші, дизайнер және кітап графигі Мария Кель.</p> <p>Бұл жоба бастапқыда онлайн болғандықтан, CoV, CoV covid-19, жоба орындаушылары бастан өткерген жоқ. Тек көпшілік орындарда бейне түсірілімдері ғана ерекшелік болды, бірақ олар жұмыс жоспарлары үшін ауыртпалықсыз және бюджетке зиян келтірместен,</p>

			Абайдың 175 жылдық мерейтойына арналған подкасттардың студиялық түсірілімдерімен ауыстырылды.
--	--	--	---